VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 110)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 135)**

z dnia 30 stycznia 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 110)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 135)

30 stycznia 2019 r.

Komisje: Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej i Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem poseł **Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk (PiS)**, przewodniczącej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, rozpatrzyła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim, podpisanej w Brukseli dnia 19 listopada 2018 r. (druk nr 3135)

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Naimski** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej wraz ze współpracownikami, **Renata Szczęch** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Piotr Wawrzyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Grzegorz Witkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński**, **Artur Kucharski, Grażyna Kućmierowska** oraz **Jolanta Ostrowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Witam państwa serdecznie, otwieram wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Spraw Zagranicznych. Witam państwa parlamentarzystów i zaproszonych gości, mianowicie panów ministrów: Piotra Naimskiego, sekretarza stanu w KPRM, pełnomocnika rządu ds. strategicznej infrastruktury energetycznej; panią Renatę Szczęch, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji; Piotra Wawrzyka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych; Grzegorza Witkowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Piotra Czepulonisa, naczelnika w Departamencie Prawno -Traktatowym Ministerstwa Spraw Zagranicznych; pana Pawła Krężla, zastępcę dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej; pana Konrada Marciniaka, zastępcę dyrektora Departamentu Prawno -Traktatowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych; panią Paulinę Mielcarek, starszego specjalistę w Biurze Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju; pana Kamila Rybkę, głównego specjalistę w Departamencie Gospodarki Morskiej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Stwierdzam kworum. Szanowni państwo, w porządku dziennym posiedzenia mamy pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji umowy między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim, podpisanej w Brukseli dnia 19 listopada 2018 r.(druk nr 3135). Jeśli nie usły-

szę sprzeciwu uznam, że Komisje przyjmują zaproponowany porządek dzienny. Sprzeciwu nie słyszę.

Szanowni państwo, marszałek Sejmu skierował w dniu 16 stycznia br. powyższy projekt ustawy do naszych Komisji do pierwszego czytania. Przypominam, że pierwsze czytanie projektu ustawy obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy. W tym momencie chciałabym prosić panów ministrów o przedstawienie uzasadnienia projektu. Bardzo proszę, kto z panów? Proszę między sobą uzgodnić. Proszę się również przedstawić, gdyby ktoś z gości chciał zabrać głos.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dzień dobry, dziękuję pani przewodnicząca.

Piotr Wawrzyk, podsekretarz stanu, Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Szanowni państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia jest pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji umowy między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim, która została podpisana dnia 19 listopada 2018 r. Umowa ta ma doprowadzić do zakończenia przeszło czterdziestoletniego sporu granicznego między Polską a Danią poprzez rozgraniczenie znajdującego się na południe od duńskiej wyspy Bornholm obszaru morskiego, na którym nakładają się na siebie roszczenia obydwu państw. Jest to ostatni odcinek zewnętrznego przebiegu polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej, który wymaga dokonania delimitacji.

Umowa rozgranicza wyłączne strefy ekonomiczne Polski i Danii, jednakże trzeba pamiętać, iż strefa nie stanowi części terytorium państwa. Niemniej jednak na tym obszarze morskim państwo może korzystać, zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., z określonych praw suwerennych oraz jurysdykcji. Warto przy tym dodać, że dotychczas obszar ten był czasami określany jako tzw. „szara strefa" z uwagi właśnie na nakładające się roszczenia obu państw i związany z tym stan pewnej niepewności prawnej i niejasności co do możliwości skutecznego wykonywania w nim praw suwerennych oraz jurysdykcji. Po wejściu w życie umowy Polska w swojej w pełni już rozgraniczonej wyłącznej strefie ekonomicznej będzie mogła faktycznie i w pełni korzystać m.in. z prawa do badania, eksploatacji i ochrony zasobów naturalnych, jak również będzie mogła sprawować jurysdykcję w odniesieniu do budowania i wykorzystywania sztucznych wysp, instalacji i konstrukcji, badań naukowych morza, a także do ochrony i zachowania środowiska morskiego.

Pewność prawna w regionie, którą przyniesie Umowa, będzie też stanowiła duże ułatwienie dla sprawnej realizacji kluczowych z punktu widzenia interesów państwa projektów infrastrukturalnych, w tym projektów energetycznych. Warto jednak podkreślić, że umowa przewiduje modyfikację na korzyść Polski linii mediany – tj. linii znajdującej się w równej odległości od wybrzeży obydwu państw. Linia mediany odgrywa kluczową rolę w procesie delimitacji. Zgodnie z orzecznictwem międzynarodowym odejście od linii mediany, której wytyczenie jest obecnie zawsze pierwszym, a czasem ostatnim etapem w procesach delimitacyjnych, jest możliwe jedynie przy zaistnieniu tzw. szczególnych okoliczności, których istnienia w bieżącej sprawie dowiodła Polska na swoją korzyść.

Warto w tym kontekście zauważyć, że w regionie Morza Bałtyckiego dominującym podejściem było do tej pory delimitacja oparta właśnie o linię mediany. Granica obszarów morskich wokół Bornholmu, zarówno w stosunku do Niemiec, jak i Szwecji, została oparta niemal w całości o tę linię. Odnośnie do trybu związania Rzeczpospolitej Polskiej umową, minister spraw zagranicznych jest zdania, że właściwy dla tej umowy jest tryb ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażaną w ustawie, czyli tzw. „duża ratyfikacja".

W opinii ministra spraw zagranicznych w przypadku przedmiotowej umowy zachodzą przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji, uzasadniające zastosowanie trybu ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, ponieważ umowa przewiduje zmianę przebiegu zewnętrznej granicy wyłącznej strefy ekonomicznej Polski, na której Polska sprawuje określone prawem międzynarodowym i krajowym swoje prawa suwe-

renne i jurysdykcję. Przebieg zewnętrznej granicy wyłącznej strefy ekonomicznej oraz zakres uprawnień w tejże określa w Polsce ustawa z 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej i administracji morskiej.

Ponadto wejście w życie umowy spowoduje, że utraci swoje *ratio legis* art. 69 ust. 2 ustawy o obszarach morskich stanowiący, że do czasu zawarcia umowy o rozgraniczeniu obszarów morskich między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Danii pozostaje w mocy art. 2 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1977 r. o polskiej strefie rybołówstwa morskiego. Z tym że przez pojęcie „polskiej strefy rybołówstwa morskiego" rozumie się polską wyłączną strefę ekonomiczną. Tym samym zarówno wskazany przepis ustawy o obszarach morskich, jak i art. 2 ustawy z 1977 r. o polskiej strefie rybołówstwa morskiego, jak również rozporządzenie z 1978 r. wydane na tej podstawie stracą swoją moc.

Szanowni państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, wnoszę o przyjęcie projektu ustawy o ratyfikacji umowy między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie rozgraniczenia obszarów morskich na Morzu Bałtyckim.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan minister Naimski, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Piotr Naimski:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, ja chciałem tylko krótko powiedzieć, że dziękuję kolegom z Ministerstwa Spraw Zagranicznych za podjęcie tego problemu i doprowadzenie do dnia dzisiejszego przy realizacji inwestycji Baltic Pipe, czyli połączenia gazociągiem podmorskim Polski z Danią. Wystąpił problem formalny, tak bym to powiedział, związany z koniecznością uzyskania szeregu pozwoleń, zgód, które są warunkiem przeprowadzenia tej inwestycji, a trasa gazociągu podmorskiego przecina tę do niedawna „szarą strefę". W związku z tym przy tej nieoznaczoności jurysdykcyjnej mielibyśmy po prostu dużo więcej kłopotów niż po uzyskaniu porozumienia po tej umowie delimitacyjnej i po jej ratyfikacji.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan minister Witkowski.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Grzegorz Witkowski:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Szanowni państwo, jeśli chodzi o kwestie związane z jurysdykcją naszego resortu, to w zakresie rybołówstwa morskiego nasz resort nie wskazuje żadnego większego wpływu rozgraniczania szarej strefy na wykonywanie rybołówstwa komercyjnego, ponieważ kwestie związane z rybołówstwem wynikają ze wspólnej polityki rybołówstwa Komisji Europejskiej. Nasi armatorzy nie wskazują na większe problemy związane z tą umową. Tak że my absolutnie przychylamy się do zdania moich przedmówców.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Bardzo proszę, pani się zgłaszała.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Renata Szczęch:

Szanowna Komisjo, ja też bardzo pragnę podziękować Ministerstwu Spraw Zagranicznych za procedowanie tego aktu, ponieważ aspektem, który jest bardzo ważny, jeżeli chodzi o działanie polskiej Straży Granicznej jest fakt, że ureguluje on obszar nadzoru nad sporną powierzchnią obszaru ok. 715 km^2 formacji nadzorujących, czyli czy w tym obszarze… Do tej pory kwestia ta podlegała często kwestionowaniu, czy jest to jurys-

dykcja polska, czy duńska. Po przyjęciu niniejszej umowy kwestia ta jest jednoznacznie określona, co powoduje ułatwienie sprawowania funkcji kontrolowania tego obszaru.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram zatem dyskusję. Czy ktoś z państwa parlamentarzystów lub gości chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Wszystko jest jasne. Dziękuję za takie przedstawienie nam uzasadnienia do projektu. Wobec tego zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 3135.

Informuję państwa, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego, a ja zgłaszam wniosek o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektu ustawy. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisje przyjmują powyższy wniosek. Sprzeciwu nie słyszę. Bardzo dziękuję.

Przechodzimy zatem do rozpatrzenia projektu. Procedowanie zwykle w mojej Komisji jest takie – zresztą u pana przewodniczącego też – że jeżeli nie będzie sprzeciwu, uznam, że przyjmujemy i tytuł, i artykuły, nad którymi debatujemy.

Zaczynamy wobec tego od tytułu. Czy są uwagi do tytułu projektu, czy jest jakiś sprzeciw wobec tytułu? Nie słyszę. Wobec tego przyjęliśmy tytuł. Stwierdzam, że wobec braku sprzeciwu tytuł został przyjęty.

Artykuł 1. Czy są uwagi i czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 1? Nie słyszę. Stwierdzam, że wobec braku sprzeciwu Komisja przyjmuje art. 1.

Artykuł 2. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia w takim kształcie? Nie słyszę. Komisja wobec braku sprzeciwu przyjęła art. 2.

Zgłaszam wobec tego wniosek o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 3168 bez poprawek. Nie słyszę sprzeciwu. W związku z tym uznaję, że Komisje powyższy wniosek przyjmują.

W takim razie proponuję… Nie wiem, czy w imieniu pana przewodniczącego, na przykład pana Tarczyńskiego do bycia sprawozdawcą Komisji… To ja we własnym, choć nie jest to członek mojej Komisji, ale mamy dzisiaj wspólne posiedzenie – czy pan Dominik Tarczyński zechciałby być sprawozdawcą?

Poseł Dominik Tarczyński (PiS):

Tak, oczywiście.

Przewodnicząca poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękujemy.

Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie słyszę. Wobec braku sprzeciwu przyjmujemy, że pan poseł Dominik Tarczyński jest sprawozdawcą Komisji.

Na tym kończymy posiedzenie Komisji. Dziękuję gościom i państwu parlamentarzystom za przyjście na posiedzenie Komisji i zapraszam na następne.